

Exam. Code : 103203

Subject Code : 1110

B.A./B.Sc. 3rd Semester

HOME SCIENCE (Clothing Textiles (Part-I))

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—50

Note :- Attempt any **one** question from Sections A, B, C and D. Section E is compulsory.

SECTION—A

1. What are the drafting and cutting equipments ? 10
2. (a) Draw a labelled diagram of a sewing machine.
(b) How can you increase the life of sewing machine ?
5,5

SECTION—B

3. Define Anthropometry and its importance. Discuss the measurements required for blouse. 10
4. What are the various methods of developing a design ?
Explain any one. 10

SECTION—C

5. Define fibre and its classification. 10
6. Explain the manufacturing process of cotton. Give its physical and chemical properties. 10

SECTION—D

7. Explain the following :
(1) Batik dyeing
(2) Roller printing. 5,5
8. Discuss the methods of washing clothes. 10

SECTION—E

9. Fill in the blanks :

- (1) _____ fibre is known as queen of fibres.
- (2) Animal fibres are _____ conductor of heat.
- (3) Three dimensional method of designing is known as _____.
- (4) Protein fibres are known as _____.
- (5) _____ controls the tension of the stitches.

2×5=10

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :- ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ ਅਤੇ ਸ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਭਾਗ ਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਭਾਗ—ਓ

1. ਮਾਪਕ ਉਪਕਰਣ ਅਤੇ ਕਟਾਈ ਉਪਕਰਣ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੋ। 10
2. (ਓ) ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਨਾਮਾਂਕਿਤ ਚਿੱਤਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਿਲਾਈ ਮਸ਼ੀਨ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉ।
(ਅ) ਸਿਲਾਈ ਮਸ਼ੀਨ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਿਵੇਂ ਕਰੋਗੇ ? 5,5

ਭਾਗ—ਅ

3. ਮਾਨਵਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ। ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੇ ਬਲਾਉਜ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਾਪ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10
4. ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਢੰਗ ਕਿਹੜੇ ਹਨ ? ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10

ਭਾਗ—ੲ

5. ਫਾਇਬਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ। ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ? ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10
6. ਕਪਾਹ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? ਇਸਦੇ ਭੌਤਿਕ ਤੇ ਰਸਾਇਣਕ ਗੁਣ ਕੀ ਹਨ ? 10

ਭਾਗ—ਸ

7. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ :
 (1) ਬਾਟਿਕ ਡਾਇੰਗ
 (2) ਰੋਲਰ ਛਪਾਈ। 5,5
8. ਕਪੜਿਆਂ ਦੀ ਧੁਲਾਈ ਦੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ-ਕਿਹੜੀਆਂ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਵਿਧੀਆਂ ਹਨ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੋ। 10

ਭਾਗ—ਹ

9. ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ :
 (1) _____ ਫਾਇਬਰ ਨੂੰ ਫਾਇਬਰਸ ਦੀ ਰਾਨੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
 (2) ਜਾਤਵ ਤੰਤੂਆਂ ਨੂੰ ਤਾਪ ਦਾ _____ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
 (3) ਤਿੰਨ ਡਾਇਮੋਂਸ਼ਨਲ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਡਿਜ਼ਾਇੰਨਗ ਨੂੰ _____ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
 (4) ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਵਾਲੇ ਤੰਤੂ ਨੂੰ _____ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
 (5) _____ ਟਾਂਕੇ ਦੇ ਆਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ?
 2×5=10

(Hindi Version)

ਨੋਟ :- ਭਾਗ ਕ, ਖ, ਗ ਤਥਾ ਘ ਪ੍ਰਤਯੇਕ ਮੇਂ ਸੇ ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।
 ਭਾਗ ਙ ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ।

ਭਾਗ—ਕ

1. ਆਲੇਖਨ ਔਰ ਕਟਾਈ ਕੇ ਤਪਕਰਣੋਂ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10

2. (क) एक अच्छे नामांकित चित्र की सहायता से एक सिलाई मशीन के भागों को दर्शाइए।

(ख) सिलाई मशीन का रखरखाव कैसे किया जाता है ? 5,5

भाग—ख

3. मानवमिति को परिभाषित करो। एक महिला ब्लाउज के लिए आवश्यक माप पर चर्चा करो। 10
4. डिज़ाइन बनाने के विभिन्न तरीकों पर चर्चा करें। किसी एक तरीके की व्याख्या करें। 10

भाग—ग

5. फाइबर को परिभाषित करो। यह कैसे वर्गीकृत किए जाते हैं ? व्याख्या करो। 10
6. कपास का निर्माण कैसे किया जाता है ? इसके भौतिक और रसायनिक गुण क्या हैं ? 10

भाग—घ

7. निम्नलिखित की व्याख्या करें :
- (1) बाटिक डाईंग
- (2) रोलर मुद्रण। 5,5
8. धुलाई के विभिन्न तरीकों पर विस्तार से चर्चा करें। 10

भाग—ङ

9. रिक्त स्थान भरें :
- (1) _____ फाइबर को फाइबरस की रानी कहा जाता है।
- (2) जातव (ऐनिमल) फाइबरस को ताप का _____ कहा जाता है।
- (3) त्रिभुज तरीके की डिज़ाइनिंग को _____ कहा जाता है।
- (4) प्रोटीन फाइबरस को _____ कहा जाता है।
- (5) _____ टांके के आकार को नियंत्रित करता है।

2×5=10